
Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя

Публикуван на: 20.02.2014

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Измененията и допълненията са във връзка с влязлата в сила за Република България на 20 август 2013 г. Морска трудова конвенция, 2006 г., която е ратифицирана със закон (обн., ДВ, бр. 42 от 2009 г.) и обнародвана в Държавен вестник бр. 76 от 2013 г.

Проектът на Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя въвежда изискванията на Директива 2009/13/ЕО на Съвета от 16 февруари 2009 г. за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ЕССА) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) относно Морската трудова конвенция, 2006 г. и за изменение на Директива 1999/63/ЕО (ОВ L 124/30 от 2009 г.) и Директива 2013/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 година относно определени отговорности на държавата на знамето за спазване и прилагане на Морската трудова конвенция, 2006 г. (ОВ L 329 от 2009 г.).

Със Заповед № РД-08-674 от 09.11.2012 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията беше сформирана Работна група със задача да се направи преглед на изготвените изменения на Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя, разработени от Работната група, назначена с предходна заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. При изготвянето на проекта бяха отчетени и Директива 2009/13/ЕО на Съвета за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ЕССА) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) във връзка с Морската трудова конвенция, 2006 г. и изменяща Директива 1999/63/ЕС (ОВ L 124 от 2009 г.), Директива 2013/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 година относно определени отговорности на държавата на знамето за спазване и прилагане на Морската трудова конвенция, 2006 г. (ОВ L 329 от 2009 г.) и Директива 2013/38/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 година за изменение на Директива 2009/16/ЕО относно държавния пристанищен контрол (ОВ L 218 от 2013 г.).

В състава на Работната група бяха включени представители на заинтересованите министерства и социалните партньори. Измененията са одобрени на заседание на

Подотрасловия съвет за тристранно сътрудничество по воден транспорт, проведено на 23 ноември 2013 г. в гр. Варна.

Проектът на Наредба предвижда следните изменения и допълнения:

1. Изменението и допълнението в чл. 1, ал. 1 цели прецизиране на текста като се уточнява, че с оглед спецификата в областта на търговското корабоплаване се налага трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения между членовете на екипажа на кораб, плаващ под българско знаме, и корабоприитежателя, включващи условията за наемане на работа и за сключване на трудов договор, като работно време, възнаграждения, почивки, платен годишен отпуск, репатриране, социално-битови условия на борда и отговорност на корабоприитежателя при болест и злополука на членовете на екипажа да бъдат уредени различно от общото трудово законодателство. В приложното поле на Наредбата се включват и възнагражденията.

2. В чл. 3, ал. 1 се изменя и се създава ал. 4. С предложението за изменение на чл. 3, ал. 1 се въвеждат изискванията на Правило 2.7 от Морската трудова конвенция, 2006 г. като се цели да се гарантира, че моряците работят на борда на кораби, окомплектовани с достатъчен на брой персонал, необходим за обезпечаването на безопасна, ефективна и сигурна експлоатация на кораба, а новата ал. 4 въвежда изискванията на Стандарт A1.4, ал. 9 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

3. В чл. 6, ал. 2 се изменя и се създава ал. 6.

Предложението регламентира формата на сключване на трудовия договор и задължителните му елементи. Трудовият договор се изготвя и подписва в три екземпляра. Един екземпляр се съхранява на борда на кораба от капитана, а останалите са за страните по договора. Трудовият договор се изготвя в двуезични екземпляри – на български и на английски език, като предимство има текстът на български език. Предложението въвежда изискванията на Правило 2.1 и Стандарт A2.1 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

4. Изменението в чл. 8, ал. 2 регламентира задължението за съхранение на копията от Морската трудова конвенция, 2006 г. и колективния трудов договор на борда на кораба и въвежда изискването на Стандарт A2.1, т. 2 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

5. Изменението на чл. 9 урежда правото на членовете на екипажа да бъдат репатрирани в съответствие с изискванията на Ръководство B 2.5, т. 6 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

6. Изменението в чл. 10, ал. 1, т. 6 и ал. 2 е свързано с регламентирането на възможността член на екипажа да откаже изпълнението на трудовите си задължения във военни зони или при насочване на кораба към военна зона. В допълнителните разпоредби на проекта на Наредба е въведено ново понятие за "военни зони".

7. Изменението в чл. 11 цели прецизиране на текста, като се регламентира възможността на работодателя да репатрира член на екипажа при констатирано от него нарушение на действащото в Република България законодателство, на индивидуалния трудов договор или на системата от правила за безопасно управление на кораба.

8. Изменението в чл. 16 регламентира задължението на работодателя да прилага и определя продължителността на работното време. Нормалната продължителност на работното време на лицата, наети на борда на кораб, плаващ под българско знаме, е 8 часа дневно при петдневна работна седмица. Освен това работодателят разполага с възможността да установява и сумирано изчисляване на работното време на морските лица за период от 12 месеца, в съответствие с чл. 886, ал. 8 от Кодекса на търговското корабоплаване.

Предложението въвежда изискването на Стандарт A2.3 т. 3 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

9. Създава се чл. 16а., посредством който се създава работещ механизъм за точно отчитане на нощните часове при установяване на сумирано изчисляване на работното

време на морските лица, както и как се изчислява нормата на работното време при сумирано изчисляване на работното време.

10. С промените в чл. 17 се постига съответствие между минималната продължителност на почивките на членовете на корабните екипажи и разпоредбите на Стандарт А2.3, ал. 5, 6. "б" от Конвенцията.

11. Предложението на чл. 20, ал. 1 и ал. 3 въвежда изискванията на Стандарт А 2.3, т. 14 от Морската трудова конвенция, 2006 г. и се отнася до възможността капитанът да измени или да отмени графика с работното време и времето за почивка на членовете на екипажа, при необходимост от осигуряване непосредствената безопасност на кораба, лицата или товара, намиращи се на борда, или за предоставяне помощ на други кораби или лица, изпаднали в беда на море.

12. Предложението в чл. 21, ал. 1, т. 2 регламентира, че на достъпно място на борда на кораб, плаващ под българско знаме, се постави табло за организацията на работата по отношение на всяка длъжност съгласно приложение № 1 от наредбата. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А 2.3, т. 10 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

13. Предложението в чл. 22, ал. 4 регламентира, че всеки член на екипажа получава копие от отчетната форма, отнасяща се за него, което е заверено от капитана или от лице, упълномощено от капитана, и от члена на екипажа. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А 2.3, т. 12 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

14. В чл. 24 се изменя ал. 2 и се създава ал. 3. Предложението в чл. 24, ал. 2 и 3 въвежда изискванията на Ръководство В 2.2.2 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

15. С изменението на чл. 26 се регламентира, че всеки член на екипажа има право да откаже полагане на извънреден труд, когато не са спазени изискванията на действащото законодателство, с изключение на случаите, свързани с действия по спасяване на кораба, човешкия живот, товара, имущество или друг кораб както и за опазване на околната среда от замърсяване.

16. С изменението на чл. 28 се регламентира, че за положения от всеки член на екипажа труд се води отчетна форма за действително отработените часове. Положеният извънреден и нощен труд се заплаща при условията и по реда на Кодекса на труда и/или на колективния трудов договор, освен ако не е предвидено друго в Кодекса на търговско корабоплаване. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А2.3, т. 12 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

17. С измененията на чл. 29, 31 и 34 се въвеждат изискванията на Стандарт А2.4 и Ръководство В2.4 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

18. В глава втора се създава Раздел Va "Трудово възнаграждение". Предложението въвежда изискванията на Стандарт А2.2, т. 1 и 2 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

19. В чл. 37, ал. 2 се изменя, като съгласно предложената редакция количеството, хранителната стойност, качеството и разнообразието на храната се съобразяват с физиологичните и санитарно-хигиенните норми за здравословно хранене съгласно *Наредба № 23 от 19.07.2005 г. за физиологичните норми за хранене на населението* (ДВ. бр. 63 от 2005 г.) и храната се приготвя от лица, притежаващи необходимата квалификация.

20. В чл. 43, ал. 2 се създава задължение за корабоприателят да осигурява на борда на кораба:

1. подходящи условия и оборудване за отдых и възстановяване, включващо аудио-видео възпроизвеждащи устройства и носители, тихи игри и съоръжения за спортуване;
2. адекватен достъп до телефонни и интернет комуникации, където е възможно.

С предложението се въвеждат изискванията на Ръководство В 3.1.11 т. 4 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

21. Създава се чл. 45а, съгласно който браншовите синдикални и работодателски

организации, съвместно с органите на местно управление и доброволчески организации в областта на морския транспорт, участват в осъществяването на контрол върху съществуващата материална база и предоставяни услуги в българските пристанища с цел подобряването им. Лицата по предходното изречение съдействат за изграждането и поддържането на материална база в зависимост от възможностите им и на база на писмени договорености в които участват и/или колективни споразумения които са приели и подписали. Предложението въвежда изискванията на Правило, Стандарт и Ръководство 4.4 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

22. Предложението в чл. 46, ал. 1 урежда, че членовете на екипажа имат право на безплатно за тях:

1. медицинско обслужване;
2. основни зъболекарски услуги;
3. включително достъп до необходимите лекарства и медицинско оборудване в съответствие с разпоредбите на Наредба № 9 от 11.02.2003 г. за медицинското обслужване на корабите (обн., ДВ, бр. 17 от 2003 г.).

Предложението въвежда изискванията на Стандарт А4.1, т.1 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

23. Създават се чл. 54а и чл. 54б, съгласно които работодателят може да сключи подходяща застраховка за покриване изцяло на възможни непредвидени разходи за лечение и обезщетения, произтичащи от чл. 46, 49, 52 и 54. Работодаателят поема разноските по погребението в случай на смърт на член на екипажа, настъпила на борда на кораба или на сушата по време на изпълнението на трудовия договор. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А 4.2, т. 1, б. "d" от Морската трудова конвенция, 2006 г.

24. В глава втора се създава Раздел VIII "Разглеждане на жалби на борда на кораб". Предложението въвежда изискванията на Правило 5.1.5 – Процедури за разглеждане на жалби на борда на кораб от Морската трудова конвенция, 2006 г.

25. В чл. 60 се създава ал. 3, с която се регламентира, че корабоприитежателят, при извършването на оценка на риска във връзка с управлението на безопасността и здравето при работа, следва да се позовава на съответната статистическа информация от неговите кораби както и на предоставената от компетентната власт обща статистическа информация. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А 4.3, т. 8 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

26. Член 93 се изменя, като съгласно предложената редакция докладването и разследването на трудови злоупотреки на борда на кораба се извършват в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, наредбата по чл. 79, ал. 3 от Кодекса на търговското корабоплаване и Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злоупотреки, приета с Постановление № 263 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 6 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 61 от 2000 г. и бр. 19 от 2002 г.), спазвайки указанията на Международната организация на труда и целят свеждане до минимум на възможността от повторно възникване на същата злоупотрека. Предложението въвежда изискванията на Стандарт А4.3, ал. 5, 6 и 8 от Морската трудова конвенция, 2006 г.

Предложените промени на Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя са включени в Плана за действие на Работна група 9 "Транспортна политика" за 2014 г.

С предложения проект на Постановление се въвеждат норми на правото на Европейския съюз в българското законодателство, поради което е приложена справка за съответствие с правото на Европейския съюз.

Проектът на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на

Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя няма да доведе до пряко или косвено отражение върху държавния бюджет.

Пълният текст на проекта на Постановление за изменение и допълнение на Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г., изм., бр. 96 от 2005 г.) може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Силвина Бакърджиева – старши експерт в дирекция "ЕСМОП", ИА "МА",
тел.: 02/ 9300934;
е-mail: Silvina.Bakardzhieva@marad.bg

Приложение

» [Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредба за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприитежателя \(обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г., изм., бр. 96 от 2005 г.\)](#) (146 KB)